

MALONDIALDEHIDO KIEKIS ŠVIEŽIOJE IR ŠALDYTOJE KALAKUTIENOJE

Rasa Vaitukaitytė¹, Gražina Januškevičienė¹, Romas Gružasuskas², Saulius Bliznikas^{2,3}

¹*Maisto saugos ir kokybės katedra, Veterinarijos akademija, LSMU*

Tilžės g. 18, LT-47181, Kaunas; el. paštas: rasa.vaitukaityte@lva.lt

²*Gyvulininkystės katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel., faks.: (8~37) 36 35 05

³*Gyvulininkystės institutas, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r.; tel.(8~422) 6 53 83; el. paštas: lgi@lgi.lt

Santrauka. Šio tyrimo metu nustatyta malondialdehido (MDA) kiekio kaita sveikų ir galūnių patologijų turinčių kalakutų mėsoje. MDA kiekis kalakutų krūtinėlių ir šlaunelių raumenyse nustatytas efektyviosios skysčių chromatografijos metodu. Tyrimui atrinkti tos pačios veislės ir amžiaus kalakutai patinai (veislė BIG-6, amžius – 147 d.), auginti vienodomis sąlygomis. Paukščiai suskirstyti į keturias tiriamąsias grupes: I – sveiki kalakutai; II – kalakutai su pododermatitais; III – kalakutai su pododermatitais-artritais-tendovaginitais; IV – kalakutai su pododermatitais-*varus-valgus* deformacijomis. MDA kiekis šviežioje ir šaldytoje kalakutienoje tirtas tris kartus: praėjus 24 val., 3 ir 6 mėn. po kalakutų skerdimo.

MDA kiekio tyrimų rezultatai rodo, kad intensyviausiai oksidavosi sveikų kalakutų krūtinėlių ir šlaunelių raumenyse esantys riebalai. Nustatyta, kad, praėjus 24 val. po kalakutų skerdimo MDA I grupės kalakutų krūtinėlių raumenyse buvo vidutiniškai 0,63 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei II grupės, 0,03 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei III grupės ir 0,59 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei IV grupės. MDA I grupės kalakutų šlaunelių raumenyse buvo 0,18 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei II grupės ir 0,29 $\mu\text{mol/kg}$ nei IV grupės, III grupės – 0,41 $\mu\text{mol/kg}$ buvo daugiau nei I grupės.

Praėjus 3 mėn. po kalakutų skerdimo, MDA I grupės kalakutų krūtinėlių raumenyse buvo 1,47 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei II grupės, 0,7 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei III grupės ir 1,35 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei IV grupės. MDA I grupės kalakutų šlaunelių raumenyse buvo 1,43 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei II grupės, 1,93 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei III grupės ir 2,81 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei IV grupės.

Praėjus 6 mėn. po kalakutų skerdimo, MDA I grupės kalakutų krūtinėlių raumenyse buvo 2,5 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei II grupės, 1,01 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei III grupės ir 3,34 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei IV grupės krūtinėlių raumenyse. MDA I grupės kalakutų šlaunelių raumenyse buvo 1,38 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei II grupės, 1,27 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei III grupės ir 2,66 $\mu\text{mol/kg}$ daugiau nei IV grupės šlaunelių raumenyse.

Raktažodžiai: kalakutiena, galūnių patologijos, riebalų oksidacija, malondialdehidas.